

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ТОГТООЛ

2018 оны 04 сарын 27 өдөр

Дугаар 33

Арвайхээр

Хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 "З", 20 дугаар зүйлийн 20.1, 20.1.7 дахь заалтуудыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. "Өвөрхангай аймгийн Аялал жуулчлалын дэд хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар баталсугай.

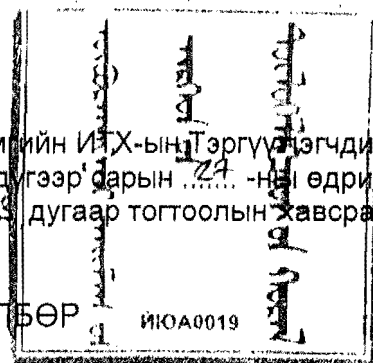
2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх цаг хугацааны нарийвчилсан төлөвлөгөөг батлаж, шаардлагатай хөрөнгийг аймгийн жил бүрийн төсөвт тусган, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /Г.Ганболд/-д даалгасугай.

3. Тус хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд бүхий л талаар хамтарч ажиллахыг аймгийн нийт төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд уриалсугай.

ДАРГА

А.ИШДОРЖ

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ДЭД ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Үндэслэл шаардлага

Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2014 оны 09/07 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Өвөрхангай аймгийн эдийн засгийг 2014-2024 онд хөгжүүлэх бодлогын баримт бичиг", мөн аймгийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны "Бүтээлч Өвөрхангай-2020", "Аймгийн эдийн засгийн хөгжлийг эрчимжүүлэх хөтөлбөр" зэрэг баримт бичгүүдэд аялал жуулчлалыг аймгийн эдийн засгийн хөгжлийн тэргүүлэх салбар болгон хөгжүүлж, салбарын эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлнэ гэж заасан байна. Иймд аялал жуулчлалын салбарын хөгжлийн тулгамдсан асуудлуудыг шийдвэрлэж, эдийн засгийн тэргүүлэх салбарын нэг болгох, олон улсад өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүлэн аймгийн "Аялал жуулчлалын дэд хөтөлбөр"-ийг боловсрууллаа.

Өвөрхангай аймгийн аялал жуулчлалын хөгжлийн чиг хандлага

Өвөрхангай аймаг нь говь тал хээр, хангайн бүс хосолсон байгалийн үзэсгэлэнт, түүх, соёлын дурсгалт газрууд элбэгтэй, улсын тусгай хамгаалалтанд 9, аймгийн тусгай хамгаалалтанд 26 үл хөдлөх дурсгалт газруудтай. 2017 оны байдлаар Өвөрхангай аймагт 31 жуулчны бааз, 5 рашаан сувилал, 12 зочид буудал, 6 амралтын газар үйл ажиллагаа явуулж, жилд дунджаар 50000 гаруй аялагч жуулчдыг хүлээн авч байна. Аймгийн аялал жуулчлалын хөгжлийн давуу болон сул талуудыг дараах байдлаар үнэлж байна.

Хөгжлийн давуу талуудыг дараах байдлаар тодорхойлж байна. Үүнд:

ЮНЕСКО-гийн Дэлхийн өвийн хороонд бүртгэгдсэн Орхоны хөндийн соёлын дурсгалт газар, түүх соёлын давтагдашгүй үнэт өвтэй. Нүүдэлчдийн ахуй амьдрал, ёс заншил, унаган төрхөө харьцангуй сайн хадгалж үлдсэн үзэсгэлэнт газар нутаг, эрт цагийн өрнө-дорныг холбосон Торгоны замын нэгэн төв, Монголчуудын удмын сангийн үүслийн түүхэн өлгий нутагтай байгалийн болон түүх соёлын, шашны, тусгай сонирхолын аялал жуулчлал хөгжүүлэх боломжтой юм.

Хөгжлийн сул талуудыг дараах байдлаар тодорхойлж байна. Үүнд:

Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний нэр төрөл цөөн, гол үзмэрүүдэд очих дэд бүтэц муу, аялал жуулчлалын улирлын хамаарал их, тусгай мэргэжлийн ажиллах хүчин дутмаг, салбарт сургалт, судалгааны ажил сайн хийгддэггүй, жуулчдын статистик бүртгэл хөтлөх, судалгаа хийх тогтолцоо сул, үйлчилгээний

стандарт, аюулгүй байдал хангагдаагүй, жуулчдад иж бүрэн үйлчилгээ үзүүлэх нөхцөл хангагдаагүй зэрэг хүчин зүйлүүд судалгаагаар тодорхойлогдсон байна.

Хоёр: Зорилго, зорилт, хугацаа, санхүүжилт

2.1. Хөтөлбөрийн зорилго

Энэхүү дэд хөтөлбөрийн зорилго нь Өвөрхангай аймгийн хэмжээнд тогтвортой, байгальд ээлтэй, нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх замаар орон нутгийн эдийн засгийн хөгжилд аялал жуулчлалын салбарын оролцоог тэргүүлэх байр сууринд хүргэхэд оршино.

2.2. Хөтөлбөрийн зорилгыг хэрэгжүүлэхээр дараах зорилтуудыг тодорхойлж байна. Үүнд:

2.2.1. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх зохион байгуулалтыг хангах

2.2.2. Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, түүний дэд бүтцийг хөгжүүлэх

2.2.3. Аялал жуулчлалын эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх

2.2.4. Аялал жуулчлалын арга хэмжээ /эвент/-ийг нэмэгдүүлж, тусгай сонирхлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх

2.3. Хөтөлбөрийн хугацаа :

2.3.1. Хөтөлбөрийг 2018-2022 он хүртэл 5 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлнэ.

2.4. Хөтөлбөрийн санхүүжилт:

2.4.1. Улсын болон орон нутгийн төсөв

2.4.2. Байгууллага, иргэдийн хандив, тусламж

2.4.3. Олон улсын байгууллагын тусламж болон төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт

2.4.4. Бизнесийн хөрөнгө оруулалт

Гурав. Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хүрэх үр дүн

3.1. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх зохион байгуулалтыг хангах зорилтын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг авч хэрэгжүүлнэ.

3.1.1. Орхон голын эко системийн төлбөрийг тогтоож, амралт, аялал зугаалгын бүсийн журам мөрдүүлэх.

3.1.2. Аялал жуулчлалын маршрутуудын нөөц, даац, эдийн засгийн үр ашиг, дэд бүтэц хөгжүүлэлтийн талаарх судалгаа, дүгнэлтийг мэргэжлийн байгууллагуудаар хийлгэх.

3.1.3. Дэлхийн өв-Орхоны хөндийн соёлын дурсгалт газрыг хамгаалах, хамгаалалтын менежментийн төлөвлөгөө гаргаж, дурсгалт газрыг аялал жуулчлалын эргэлтэнд оруулах.

3.1.4. Аймгийн "Аялал жуулчлалын хөгжлийн хороо"-г байгуулж, аялал жуулчлалын чиглэлээр ажилладаг төрийн бус байгууллагуудыг дэмжиж, тэдэнтэй хамтарч аймгийн аялал жуулчлалын зөвлөгөөн болон үзэсгэлэнг жил бүр зохион байгуулж, хөрш орнуудын аялал жуулчлалын салбарынхныг татан оролцуулах

3.1.5. Эрүүл мэнд, байгаль орчин, хууль, хяналтын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн байгууллагуудаас жуулчдад зориулсан шуурхай, соёлтой үйлчилгээний жишгийг бий болгон мөрдүүлэх

3.1.6. Аялал жуулчлал эрхлэгчдийн хооронд харилцан үйлчлэх, мэдээлэл солилцох сүлжээг үүсгэх, зөвлөгөө өгөх зорилгоор "Аялал жуулчлалын мэдээллийн төв"-ийг Арвайхээрт байгуулж, салбар нэгжийг нь Хархорин, Бүрд сумдад ажиллуулах.

3.1.7. Аялал жуулчлалын хөтөч, тогооч гэх мэтийн мэргэжлүүдээр мэргэжлийн байгууллагуудад түшиглэн урт, богино хугацааны сургалтуудыг тогтмол зохион байгуулах.

3.1.8. Зочлох үйлчилгээний байгууллагуудын үйлчилгээний чанарыг дэмжсэн үнийн болон урамшууллын бодлого баримтлах

Хүрэх үр дүн: Дээрх арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлснээр аялал жуулчлалаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл буурч, аялал жуулчлал хөгжүүлэх чиглэл, бүсчлэл тодорхой болж, стандартын шаардлага хангасан үйлчилгээний байгууллагуудын тоо нэмэгдсэн байна.

3.2. Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, түүний дэд бүтцийг хөгжүүлэх зорилтыг хангах хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.

3.2.1. Аялал жуулчлалын томоохон цогцолбор төвүүдийг байгуулж, тэдгээрийг түшиглэсэн аялал жуулчлалын компаниудыг хөгжүүлэх.

3.2.2. Аялал жуулчлалын зочлох үйлчилгээний байгууллагуудад зохих сургалтуудыг хөтөлбөрийн дагуу явуулж, стандартчилал тохирлын үнэлгээг тогтмол зохион байгуулах

3.2.3. Арвайхээр, Хархорин сумдад хотын аяллын хөтөч, тайлбарлагчийн түр сургалтад дунд сургуулийн газарзүй, байгаль шинжлэлийн багш нар, байгаль хамгаалах клубын гишүүд, сайн дурын ажилтнуудыг хамруулах.

3.2.4. Арвайхээр, Хархорин сумдад жуулчны гудамжийг байгуулах /Мэдээллийн төв, Сургалтын төв, Худалдааны төвүүд, кофе шоп, бейкери, олон үндэстний хоолны газрууд, нийтийн бие засах газар гэх мэт/

3.2.5. Өндөр гэгээн Занабазарын цэцэрлэгт хүрээлэнг хүүхэд залуучуудад зориулсан танин мэдэхүйн төв болгон тохижуулах

3.2.6. Дотоодын болон олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд аж ахуйн нэгж, малчид, иргэд, урчуудыг оролцуулах зохион байгуулалтыг хангаж, бие даан гадаад, дотоодын харилцагчаа олох чадварт сургах.

3.2.7. Тусгай хамгаалалттай газар болон аяллын гол үзмэрүүдийн дэргэд оновчтой тайлбар бүхий мэдээллийн самбаруудыг олон улсын жишигт нийцүүлэн байршуулах.

3.2.8. Эрдэнэ зуу музей, Төвхөн хийд, Хүрхрээ орчмын угтах орчинг сайжруулах төсөл хэрэгжүүлэх.

3.2.9. Аяллын батлагдсан зам маршрутын дагуу үйлчилгээний үдлэх, хоноглох, бие засах газар, түр буудаллах болон авто засварын цэгүүдийг байгуулж, замын тэмдэг, тэмдэглэгээг нэмэгдүүлэх.

3.2.10. Арвайхээр-Хужирт-Төвхөн хийд-Улаан цутгалан болон говийн чиглэлийн аялал жуулчлалын засмал замуудыг барьж байгуулах ажлыг зохион байгуулах.

3.2.11. Орон нутгийн хөтөч, орчуулагчид, зочны гэр ажиллуулагсад, жуулчны үйлчилгээний жолооч, такси үйлчилгээ эрхлэгчид, морин хөтөч, бэлэг дурсгал үйлдвэрлэгчид, гар урчуудыг мэргэжлийн сургалт, арга зүйгээр хангаж, жуулчдад үйлчлэх ердийн хөсгийг гэрчилгээжүүлэх замаар жуулчдын аюулгүй байдлыг хангах.

Хүрэх үр дүн: дээрх арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлснээр жуулчдын аюулгүй, тав тухтай аялах орчин бүрдэнэ.

3.3. Аялал жуулчлалын эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх.

3.3.1. Аялал жуулчлалын компаниудыг орон нутгийн харьяалалтай байлгаж, зохих дэмжлэг үзүүлж, татварын орлогыг орон нутагт төвлөрүүлэх.

3.3.2. Хөрөнгө оруулалт, байгаль орчинд ээлтэй шинэ технологи нэвтрүүлсэн аялал жуулчлалын компаниудыг жил бүр шалгаруулж, аливаа урамшуулал, дэмжлэгт хамруулж байх.

3.3.3. Жуулчдад зориулсан бараа, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгч аж ахуйн нэгжүүдийг хөнгөлөлттэй зээлд хамруулж, бүтээгдэхүүн борлуулах цэгүүдийг бий болгож, гадаад, дотоодын түнш байгууллагуудтай холбох

3.3.4. Жуулчдад зориулсан цагаан идээний болон бусад бараа бүхий бэлгийн багц, бренд бүтээгдэхүүнийг бий болгож, агро-аялал жуулчлалыг хөгжүүлж, нутгийн иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлэх боломжийг бүрдүүлэх.

Хүрэх үр дүн: *Нутгийн иргэдийн аялал жуулчлалаас олох орлого нэмэгдэж, эдийн засгийн үр өгөөж нэмэгдэнэ.*

3.4. Аялал жуулчлалын арга хэмжээ /эвент/-г нэмэгдүүлж, тусгай сонирхлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх.

3.4.1. Уламжлал болгон зохион байгуулдаг Торгоны зам-Хархорум хот, Монгол эсгий урлалын баяр, Сарлагийн наадам, Мянган адууны баяр зэрэг аялал жуулчлалын арга хэмжээнд орон нутгийн малчид иргэдийг идэвхитэй оролцуулах.

3.4.2. Тусгай сонирхлын аялагчдад зориулсан хоноглох, отоглох цэгүүдийг бий болгон тэмдэгжүүлж, мэдээлэл үйлчилгээгээр хангах.

3.4.3. Аймаг, сумдын баяр наадмыг тогтсон өдрүүдэд тэмдэглэн өнгөрүүлж, аялал жуулчлалын цаглабарт оруулан жуулчдыг татан оролцуулах.

3.4.4. Эрдэнэзуу хийдийн уламжлалт цам, Нийслэлийн анхны шав тавьсан Ширээт цагаан нуур, Шанхын хийдэд хадгалагддаг Монгол улсын тусгаар тогтнолын Шар туг зэрэг аялал жуулчлалын нөөцүүдэд түшиглэн дотоодын аялагчдыг татах эвент арга хэмжээнүүдийг нэмэгдүүлэх.

3.4.5. Уул, хад, мөсний авиралт, шувуу ажиглах, авто уралдаан, ангийн, агаарын бөмбөлгийн гэх мэтийн тусгай сонирхлын аяллын төрлүүдийг нэмэгдүүлж, орон нутгийн иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлэх

3.4.6. Уламжлалт мөсөн шагайн харвааг хөгжүүлэх, цас мөсөн урлал хийх, цанын бааз байгуулах зэрэг өвлийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх боломжуудыг судлан, төрийн бус байгууллагуудын санал санаачлагыг дэмжих.

Хүрэх үр дүн: *Орон нутгийн аялал жуулчлалын нөөц, аялах маршрут тодорхойлон, сонирхол татах нөөцүүдийг эдийн засгийн эргэлтэнд оруулснаар жуулчдын тоо нэмэгдэнэ.*

Дөрөв. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд төрийн байгууллага болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн оролцоо, хүлээх үүрэг

4.1. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар

4.1.1. Хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлыг орон нутгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үндсэн чиглэл, орон нутгийн төсөвт үе шаттай тусгах

4.1.2. Аялал жуулчлалын талаар төрөөс баримтлах бодлого болон тус хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохицуулах, бодлогын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж үнэлгээ хийх

4.1.3. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх асуудлаар олон улсын байгууллага, хандивлагч орнуудтай хамтран ажиллахад дэмжлэг үзүүлэх

4.1.4. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд төрийн ба төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдийн санаачлага, оролцоог дэмжих, идэвхжүүлэх

4.1.5. Төрийн зарим чиг үүргийг төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх хүрээнд дэмжих бодлогыг хэрэгжүүлэх.

4.2. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

4.2.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг мэргэжлийн удирдлагаар хангах, хэрэгжүүлэх арга замыг тодорхойлох, хамрагдах хүрээг нэмэгдүүлж, судалгаа сурталчилгааны үйл ажиллагааг тогтмолжуулах

4.2.2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагаанд шаардагдах зардал, хөрөнгийг жил бүр төсөвт тусган батлуулах

4.2.3. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнг нэгтгэн аймгийн Засаг даргын Тамгын газар болон иргэд олон нийтэд жил бүр тайлагнана.

4.3. Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргын Тамгын газар

4.3.1. Хөтөлбөрийг сумын хэмжээнд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн тогтоол, Засаг даргын захирамжаар батлан, хэрэгжилтийг зохион байгуулж, орон нутгийн хэмжээнд хэрхэн хэрэгжиж буйд хяналт тавих

4.3.2. Хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлж зөв зохистой зарцуулах

4.3.3. Хөтөлбөрийг хэрэгжилтийн явц, үр дүнг аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт хагас болон бүтэн жилээр тайлагнана.

4.4. Төрийн бус байгууллагын оролцоо

4.4.1. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа Төрийн бус байгууллагуудтай төрийн байгууллагууд хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулж үр дүнтэй хамтран ажиллах

4.4.2. Аялал жуулчлалын асуудлаар тодорхой төсөл, бусад арга хэмжээг бие даан олон улсын болон бусад байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлэх, хөрөнгө санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх, хяналт тавих, нутгийн иргэдийг оролцуулах

4.5. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын оролцоо

4.5.1. Байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн нөөцийг зүй зохистой ашиглах, хүрээлэн байгаа орчинд ээлтэй үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, сургалт, сурталчилгаа, судалгаа шинжилгээ явуулах талаар төр, засгаас гаргасан бодлого, хууль тогтоомжийг судлах, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх ажлыг байгууллагын хэмжээнд зохион байгуулж үр дүнг тооцох

4.5.2. Малчид, ажиллагчид, нөхөрлөл, клубын гишүүдийн экологийн боловсролыг дээшлүүлэх, аялал жуулчлалын стандартыг мөрдөж төсөл

боловсруулж хэрэгжүүлэх, нөхөрлөл байгууллагуудын идэвх санаачлагыг дэмжих, хөрөнгө санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх

4.6. Иргэдийн оролцоо

4.6.1. Иргэд нь байгаль хамгаалал, аялал жуулчлалын чиглэлээр гарсан төр, засгийн хууль тогтоомжийг чанд биелүүлж, тэдгээрийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцох

Тав. Хөтөлбөрийн удирдлага зохион байгуулалт

5.1. Хөтөлбөрийн үйл ажиллагааны нэгдсэн удирдлага зохицуулалтыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтэс

5.2. Хөтөлбөрийн хүрээнд зохион байгуулсан ажлын явц, хэрэгжилтийг нэгтгэн, үр дүнг тооцох, тайлагнах ажлыг БОАЖГазар, ОХБЦГазар, аймгийн аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагууд.

Зургаа.Хяналт шинжилгээ, үр дүн шалгуур үзүүлэлт

6.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн зорилт, үйл ажиллагааны үр дүнгээр үнэлнэ.

6.2. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд жил бүр аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтэс нэгтгэн Хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийнэ.

6.3. Орхоны хөндийн байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргаа хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг гарган Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт нэгтгэн хэрэгжилтийг тайлагнана.